

Pericopa VaYiṣlah - Împăcarea între frați [anul 5784]

Vom începe cu un fragment dintr-o poezie modernă intitulată „Esav” scrisă de poeta israeliană lehudit Kafri:

Este scris

Rebeca îl iubește pe Iacov,

Rebeca îi spune fiului ei Iacov ...

Și ce-i cu Esav?

Câteodată mai aud

Acel țipăt groaznic

Care vine din marginile câmpiei

Acolo el gonește în urma cerbilor

Ca să uite.

Acel țipăt răsunător a lui Esav când a descoperit că Iacov, gemenul lui i-a furat binecuvântarea despre care am citit acum două săptămâni în pericopa Toldot, ajunge până în pericopa noastră, VaYiṣlah. Acel țipăt al fiului iubit de tatăl său, care se simte trădat de acel tată, fiindcă el nu-i poate da binecuvântarea care îi aparține: „Oare doar o [singură] binecuvântare ai, tată? Binecuvântează-mă și pe mine tată! Și Esav și-a ridicat glasul și a plâns” (Geneza 27:38). Esav, vânătorul dârz plânge „și toată lumea plânge cu el”, după versurile poetei.

Au trecut 20 de ani și Iacov vrea să se întoarcă acasă, însă este înfricoșat „Și Iacov s-a temut mult” (Geneza 32:8, în unele traduceri apare versetul 7). În toți acei 20 de ani el mai auzea acel țipăt al fratelui său și nu știa ce-l așteaptă când ei se vor întâlni.

Iacov s-a rugat la Dumnezeu. Pare că el se află într-o belea adevărată înaintea întâlnirii cu fratele său. Oare el nu are încredere în Dumnezeu, după tot ce El i-a promis și a făcut pentru el până atunci? Înțelepții au discutat mult această situație. De exemplu midrașul Mehilta, în pericopa Bešalah spune că într-adevăr Iacov era înfricoșat, dar nu din cauza că nu avea încredere în Dumnezeu, ci el nu avea încredere în el însuși. El se întoarce la Esav cu conștiința pătată deoarece i-a furat binecuvântarea. Conștiința și teama de sine sunt cauzele comportamentului lui Iacov. Acesta nu vine de la frică și slăbiciune, ci de la un proces sufletească profund. El vrea să repare cea ce

stricase. De aceea Iacov vrea să se împacă cu Esav, să fie iertat de el. Frica lui Iacov este începutul „reparării” *tikun* תיקון, ca să se poate debarasa de numele de „Iacov” și să poate deveni „Israel”.

În ciuda temerilor, Iacov se apropie de Esav „Și Iacov și-a ridicat ochii și a văzut; și iată, Esav venea și cu el erau patru sute de oameni. Și [și-] a împărțit copiii între Lea, Rahel și cele două slujnice ... iar el a trecut înaintea lor și s-a prosternat până la pământ de șapte ori până ce s-a apropiat de fratele său. Esav a alergat în întâmpinarea lui, l-a îmbrățișat, i-a căzut pe grumaz și l-a sărutat și au plâns” (Geneza 33:1, 3-4). Ordinea acțiunilor este foarte interesantă. Iacov își organizează nevestele într-o ordine oarecare. Acolo se află când îl vede pe Esav. Atunci el traversează tot convoiul său, se închină de șapte ori până când ajunge la fratele său. El a rămas probabil împietrit de frică în fața fratelui său, așteptând ca acesta să riposteze.

Esav într-adevăr ripostează. El aleargă spre Iacov, îl îmbrățișează, îi cade pe gât, îl sărută și „au plâns”. De unde deodată verbul la plural? Toate verbele până aici erau la singular. Esav aleargă, îmbrățișează, cade pe gâtul lui Iacov și îl sărută. Noi nu știm ce a făcut Iacov între timp și cum a răspuns. Doar după săruturile lui Esav, noi vedem un răspuns: amândoi plâng. Iacov a trebuit să treacă un fel de „dezghețare” din situația în care era când s-a apropiat de Esav. Numai după ce a văzut și a simțit comportamentul lui Esav, a fost în stare să riposteze și să-și arate adevăratele sentimente. În sfârșit, amândoi plâng, totul a fost iertat și relațiile pot fi luate de la capăt.

Iacov îi propune lui Esav ca să ia din proprietatea lui orice ar vrea, dar acesta îi răspunde: „Am multe, frate, ce ai - al tău să fie” (Geneza 33:9). El nu are nevoie de încă o turmă, de alte averi. El are destul. Însă Iacov îl imploră: „Ia, rogu-te binecuvântarea mea, care ți-a fost adusă, căci Dumnezeu a fost binevoitor cu mine și am de toate” (Geneza 33:11).

Până acum când Iacov îi trimitea daruri lui Esav el le numea „dar” *minha* מנחה (de exemplu Geneza 32:14, în unele traduceri apare versetul 13). De data aceasta, după ce Esav l-a primit cu dragoste și drăgălășenie, Iacov îi spune să-i ia binecuvântarea. Aceasta a fost oare o exprimare care i-a scăpat sau era felul lui de a spune că-i pare rău că i-a furat binecuvântarea și acum el încearcă să i-o restituie? Iacov a împlinit cu acest act „reparația” necesară lui și este gata să renunțe la binecuvântarea primită în favoarea fratelui său mai mare.

Esav este gata să primească binecuvântarea, spre deosebire de primele propuneri pe care le-a refuzat. Aceeași binecuvântare care a făcut ruptura între ei, acum îi unește împreună. Acum, când ei împărtășesc aceeași binecuvântare, s-au potolit ecourile aceluia groznic țipăt. Această împărtășire dă impresia de a poseda mult, de a avea de ajuns pentru toți.

Esav și Iacov, cei doi gemeni care au provocat probleme din pântecul mamei lor, pot acum să se împacă, să lase orgoliile și fiecare să spună: „eu am mult, frate, să fie al tău ce este al tău”. Oare noi, urmașii lui Iacov putem veni astăzi să spunem același lucru? Oare noi putem să ne împărțim din cea ce este?

Esav, care este atât de defăimat de înțelepții din Talmud, ne învață o lecție importantă de împăcare și iertare. Tocmai el, care era cel dăunat, se grăbește să îmbrățișeze, să sărute și să ierte. Pe de altă parte Iacov, care a trecut un proces lung de „reparare”, este gata să-i predea binecuvântarea lui.

Să sperăm că vom putea învăța de la ei să ne împărțim binecuvântarea, să ne lepădăm de trufie și să ne spunem:

[Am mult frate, am mult soră, să fie al tău – ce este al tău.](#)